

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогічної та вікової психології

Протокол № 17.10. від 2018 рр.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ВІКОВІЙ ПСИХОЛОГІЇ

підготовки бакалавр

*записи згідно 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 053 Психологія
освітня програма Психологія*

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у віковій психології» підготовки бакалавр спеціальності 0301 Соціально-політичні науки напрям підготовки 6.030102 Психологія

Розробник: Гошовська Дарія Тарасівна, кандидат психологічних, доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології
протокол № 2 від 5 вересня 2018 р.

Завідувач кафедри: проф. Гошовський Я.О.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології
протокол № 1 від 5 вересня 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету Іванашко О.Є.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

І. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	спеціальності 0301 Соціально-політичні науки напрямок підготовки 6.030102 Психологія підготовки бакалавра	За вибором
Кількість кредитів – 5		Рік підготовки: 3-й
Модулів – 3		Семестр 5
Змістових модулів – 2		Лекції - 16 год.
Загальна кількість годин - 150		Практичні, семінарські - 12 год.
		Лабораторні -8 год.
	Самостійна робота -96	
	Консультації -18год.	
	Вид контролю: залік	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Предметом вивчення навчальної дисципліни є знання про особливості проектування, організації та проведення наукових досліджень. Засвоєння знань з даної дисципліни дасть можливість майбутнім психологам опанувати сучасні підходи до дослідження та аналізу психологічних явищ, інноваційного розв'язання педагогічних завдань, що вимагає володіння методами та прийомами проведення емпіричних наукових досліджень, вміннями знаходити причинно-наслідкові зв'язки, встановлювати закономірності і взаємозалежності.

Метою курсу “Основи наукових досліджень у віковій психології” є надання студентам необхідного обсягу знань у галузі наукових досліджень, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ:

До завершення вивчення курсу студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- Знання та розуміння закономірностей розвитку сучасної емпіричної науки, напрямки, форми та етапи проведення досліджень;
- Здатність аналізувати та використовувати у дослідженнях інноваційні та сучасні розробки вітчизняних та зарубіжних вчених;
- розуміти особливості наукових розвідок у віковій психології;
- глибокі знання методології проведення наукових досліджень у віковій психології;
- уміння виявляти наукові проблеми, з'ясовувати рівень їх актуальності;
- здатність планувати етапи досліджень та володіти методиками проведення тренінгових занять;
- здатність оформляти результати наукових досліджень, формулювати висновки та пропозиції;
- здатність працювати з джерелами інформації, збирати, аналізувати та інтерпретувати отриману інформацію
- здатності планувати власну пошукову діяльність, що забезпечить ефективність наукової праці;
- здатності до забезпечення міждисциплінарних зв'язків з метою глибшого емпіричного аналізу
- уміння проводити консультативну та діагностичну роботу з особами різних вікових категорій;
- здатності прогнозувати та інтерпретувати отримані результати дослідження;

4. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	Лек.	Прак.	Лабо р.	Конс .	Сам.роб

1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти наукових досліджень у віковій психології						
Тема 1. Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі	16	2	2		2	10
Тема 2. Поняття науки та її нормативне регулювання	19	2			2	15
Тема 3. Методологічні засади наукових досліджень	25	2	2	2	4	15
Тема 4. Методика виконання наукових досліджень	18	2	2	2	2	10
Разом за змістовим модулем 2	78	8	6	4	10	50
Змістовий модуль II. Прикладні аспекти наукових досліджень у віковій психології						
Тема 5. Методика підготовки і оформлення курсових, дипломних та магістерських робіт	18	2	2	2	2	10
Тема 6. Наукова організація дослідного процесу	16	2	2		2	10
Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження	24	2	2	2	2	16
Тема 8. Інформаційне забезпечення наукової роботи	20	2	6		2	10
Разом за змістовим модулем 2	72	8	6	4	8	46
Усього:	150	16	12	8	18	96

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні аспекти наукових досліджень у віковій психології

№ п.п.	Тема	Кількість годин
1.	Система управління науково-дослідною роботою	10
2.	Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні	15

3.	Методи статистичної обробки даних	15
4.	Вимоги до особистості дослідника	10
Разом за змістовним модулем 1		50
	Змістовий модуль II. Прикладні аспекти наукових досліджень у віковій психології	
1.	Трудовий режим дослідника і організація робочого місця	10
2.	Форми обміну науковою інформацією	10
3.	Математичне моделювання в науковій роботі	16
4.	Організація та процедура захисту дисертації на спеціалізованих вчених радах	10
Разом за змістовним модулем 2		46
	Усього	96

6. ВИДИ ТА ФОРМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

1. Оформити та визначити вступ до курсової роботи із зазначенням предмета, об'єкта, мети та завдань дослідження.
2. Підібрати діагностичний інструментарій для емпіричного аналізу окресленої теми.
3. Зробити опис етапів та методик дослідження.
4. Оформити за новими вимогами список використаних джерел до обраної теми дослідження

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальна оцінка за курс складається як алгебраїчна сума оцінок за кожен з трьох модулів: поточне оцінювання: відповіді на практичних заняттях, виконання лабораторних робіт, контрольна робота.

Поточний контроль (мах = 40 балів)		Контроль на робота	Всього
Змістовий модуль I	Змістовий модуль II		

T1	T2	T3	T4	Лаб. модуль	T5	T6	T7	T8	Лаб. модуль	60	100б.
3	3	3	3	5б	3	3	3	3	5б.		

З курсу „Основи наукових досліджень у віковій психології» передбачено 12 практичних занять, 12 лабораторних занять. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент на занятті 5 балів (обов’язковими є шість виступів на практичних заняттях) і 10 балів за виконання лабораторних робіт.

Під час вивчення курсу „Основи наукових досліджень у віковій психології» студенти повинні написати 1 модульну контрольну роботу. Модульна контрольна робота оцінюється максимальною кількістю балів – 60.

Отже, максимальний рейтинговий бал за практичні заняття - 30 балів, лабораторні заняття – 10б., модульна контрольна робота – 60 балів, що у сумі дорівнює 100 балів.

Переведення підсумкових семестрових оцінок, виражених у балах за 100-бальною шкалою, в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до наведеної нижче таблиці:

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
67-74		
60-66	задовільно	
1-59	незадовільно	не зараховано з можливістю повторного складання

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева Г. К построению теоретической схемы социально-психологического исследования / Г. К. Андреева // Вопросы психологии. – 1997. – № 2.

2. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень / М. Т. Білуха // Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. - Київ: Вища школа, 1997. - 271 с.
3. Бочелюк В. Методика та організація наукових досліджень з психології / В. Бочелюк . – Київ, 2008. – 360 с.
4. Вербець В. Методичні рекомендації до вивчення курсу “Основи наукових досліджень” / В. Вербець. – Острог, 1999. – 13 с.
5. Єріна А . Методологія наукових досліджень / А. Єріна , В. Захожай , Д. Єрін. – Київ, 2004. – 212 с.
6. Ковальський М. П. Основи науково-дослідницької та самостійної роботи студентів : методичний посібник / М. П. Ковальський . – Острог, 2002. – 86 с.
7. Ковальчук В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / В. Ковальчук , Л. Моїсєєв Л. – Київ, 2004. – 216 с.
8. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень / О. В. Крушельницька. – Київ, 2003. – 192 с.
9. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления – Москва: Изд-во стандартов, 1988. - 71 с.
10. Воблий К. Організація роботи наукового працівника (методика і техніка) / К. Воблий . – Київ, 1947. – 152 с.
11. Закон України «Про вищу освіту» / Науково-практичний коментар під ред. Міністра освіти і науки України Кременя В.Г. - Київ, 2002. - 322 с.
12. Закон України «Про інформацію» // Голос України -1992. - 23 лист.
13. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. - К.: Держстандарт України, 1998. – 16 с.
14. Кун Т. Структура наукових революцій / Т. Кун . – Москва, 1975.- С.56.
15. Милгрем С. Експеримент в психології / С. Милгрем . – Спб., 2000.-С.278.
16. Наринян А. Основи наукових досліджень : учебное пособие / А. Наринян , В. Поздеев. – Київ, 2002. – 110 с.

17. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень вищої атестаційної комісії України. – 2000. – № 2. – С. 28-40.
18. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень / Романчиков В. І. На-вч. пос. - К.: Ф. «ВШОЛ», 1997, - 242 с.
19. Сидоренко В. Підготовка магістрів з педагогічних спеціальностей: реальність та проблеми / Сидоренко В. // Освіта. - №31. - 29 травня.
20. Стеченко Д. М. Методичні вказівки до виконання, оформлення та захисту магістерських робіт / Стеченко Д. М. - К.; КУТЕП. - 2001. - 35 с.
21. Сергієнко Л. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи / Сергієнко Л. – К., 2009. – 240 с.
22. Філіпенко А. Основи наукових досліджень. / Філіпенко А.: Конспект лекцій: Посібник. – К., 2004. – 208 с.
23. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень / Цехмістрова Г.С. : Навч. посібн. – К., 2004. – 240 с.
24. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності / Шейко В. М., Кушнарєнко Н. Т.– К.: Знання-Прес, 2002. - 295 с.
25. Ядов В. Стратегия социологического исследования / Ядов В. – М., 1998. – С.56.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Процес пізнання.
2. Наука як соціальний інститут. Наукова творчість.
3. Наукова діяльність.
4. Види та ознаки наукового дослідження.
5. Системність, доказовість та теоретичність наукового дослідження.
6. Фундаментальні наукові дослідження.
7. Прикладні наукові дослідження.
8. Організація науки і підготовка наукових кадрів в Україні
9. Поняття “інформаційний пошук” та його етапи.
10. Види та джерела наукової інформації.
11. Пошук і накопичення наукової інформації.
12. Бібліографічний пошук інформації з суспільних наук. Робота з джерелами
13. Основні правила бібліографічного опису.
14. Поняття методології наукових досліджень.

15. Поняття методики наукових досліджень
16. Два рівні пізнання в методології наукових досліджень: емпіричний і теоретичний.
17. Загальнонаукові методи
18. Методи та техніка наукових досліджень, їх класифікація.
19. Методи емпіричного дослідження.
20. Методи теоретичного дослідження.
21. Поняття методології та методики наукових досліджень.
22. Бібліографічний пошук інформації з суспільних наук. Основні правила бібліографічного опису.
23. Методи та техніка наукових досліджень, їх класифікація.
24. Методи емпіричного дослідження.
25. Методи теоретичного дослідження.
26. Експеримент та його характерні особливості в процесі дослідження.
27. Аналіз і синтез, індукція і дедукція, історичний і логічний методи дослідження.
28. Форми звітності при науковому дослідженні та апробація результатів дослідження
29. Сутність наукової публікації, її основні види.
30. Особливості усної передачі інформації про результати наукової діяльності
31. Наукова стаття. Її структурні елементи. Тези наукової доповіді.
32. Наукова монографія.
33. Завдання магістерської роботи.
34. Вибір теми та реалізація дослідження, визначення мети і завдань наукового дослідження
35. Структура магістерської роботи.
36. Процедура підготовки і захисту магістерської роботи.
37. Типові помилки у написанні та оформленні магістерської роботи
38. Види та ознаки наукового дослідження.
39. Системність, доказовість та теоретичність наукового дослідження
40. Два рівні пізнання в методології наукових досліджень: емпіричний і теоретичний.
41. Стадії наукових досліджень: організаційна, дослідна, узагальнення, апробація, реалізація результатів.
42. Принципи системного, комплексного та цілісного підходу в науковому дослідженні
43. Гіпотеза, докази та формування теорій
44. Організація психологічного дослідження
45. Методика написання тексту. Літературна обробка наукового тексту. Редагування тексту і підготовка його до друку.
46. Вимоги до написання «ВАКівської» статті. Науковий збірник НаУОА, серія «Психологія і педагогіка»
47. Вимоги до підготовки та виголошення доповіді на конференції

48. Наукова монографія

49. Підготовка наукових кадрів в Україні (аспірантура, докторантура)